
Aftale mellem DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Institut for Menneskerettigheder og Folketingets Ombudsmand om OPCAT-samarbejde

Dok.nr. 15/05108-45/CM

1. Parterne i aftalen

Aftalens parter er:

Folketingets Ombudsmand

Folketingets Ombudsmand er Danmarks nationale forebyggende mekanisme, jf. den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf – på engelsk The Optional Protocol to the Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (OPCAT).

Ombudsmanden udøver sin virksomhed efter lov om Folketingets Ombudsmand.

Ombudsmandens udgifter til OPCAT-arbejdet afholdes over ombudsmandens almindelige driftsbevilling.

DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur

DIGNITY er en uafhængig selvejende institution.

DIGNITY modtager fra Folketingets Præsidium et årligt tilskud, der er opført under Udenrigsministeriets finanslovsbevilling, for at deltage i OPCAT-arbejdet.

Institut for Menneskerettigheder

Institut for Menneskerettigheder udøver sin virksomhed på grundlag af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Instituttets udgifter til OPCAT-arbejdet afholdes over instituttets almindelige driftsbevilling.

2. Formål med aftalen

Aftalens formål er at fastlægge rammerne for de tre parter OPCAT-samarbejde.

3. Samarbejdet

3.1. Generelt

DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder rådgiver Folketingets Ombudsmand som national forebyggende mekanisme og bidrager i samarbejdet med særlig lægelig og menneskeretlig ekspertise. Det betyder bl.a., at personer fra de to institutter deltager i planlægning og gennemførelse af og opfølgning på tilsynsbesøg.

Ombudsmanden lægger afgørende vægt på de to institutters rådgivning. I tilfælde hvor der er forskellige opfattelser af et ikke ubetydeligt spørgsmål, sørger ombudsmanden for, at de forskellige opfattelser fremgår af det afsluttende brev i sagen, hvis institutterne fremsætter ønske om det.

Parterne orienterer og inddrager i behørigt omfang hinanden om alle forhold, der har betydning for OPCAT-samarbejdet.

Parterne kan samarbejde ved eksaminationer af Danmark i relevante FN-komitéer mv.

Undervisning og anden accessorisk virksomhed vedrørende OPCAT-arbejdet kan enhver af aftalens parter selv beslutte at udføre.

Parterne samarbejder med civilsamfundet i relation til OPCAT-virksomheden.

Parterne kan aftale at rådføre sig med hinanden i andre tilfælde og at nyttiggøre viden fra OPCAT-samarbejdet i andre sammenhænge.

3.2. OPCAT-rådet

Ledelsen fra de tre parter mødes årligt og i øvrigt efter behov for at drøfte og tilrettelægge de overordnede retningslinjer for OPCAT-arbejdet. Dette samarbejde kaldes OPCAT-rådet.

Folketingets Ombudsmand er sekretariat for rådet. Ombudsmanden indkalder til møder i rådet, forestår mødeforberedelsen og skriver beslutningsreferater af møderne. Udkast til dagsorden og mødereferater sendes til høring hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder.

3.3. OPCAT-arbejdsgruppen

Repræsentanter fra hver af de tre parter mødes årligt og i øvrigt efter behov om det løbende OPCAT-arbejde. Dette samarbejde kaldes OPCAT-arbejdsgruppen.

Folketingets Ombudsmand er sekretariat for arbejdsgruppen. Ombudsmanden indkalder til arbejdsgruppemøder, forestår mødeforberedelsen og skriver beslutningsreferater af møderne. Udkast til dagsorden og mødereferater sendes til høring hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder.

4. Tilsynsbesøg

4.1. Generelt

Folketingets Ombudsmand udarbejder en årlig tilsynsplan efter drøftelse med DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder. Efter parternes forslag og drøftelse kan ombudsmanden løbende justere og tilpasse tilsynsplanen.

Ombudsmanden arbejder med mål- og resultatstyring og fastsætter i den forbindelse mål for det årlige antal tilsynsbesøg på voksenområdet og børneområdet. Ombudsmanden sørger for at koordinere og balancere indsatsen på de to områder.

Personer med lægelig ekspertise fra DIGNITY deltager normalt i tilsynsbesøg.

Personer med menneskeretlig ekspertise fra Institut for Menneskerettigheder deltager i relevant omfang i besøg.

De to institutter giver ombudsmanden besked om, hvilke besøg de ønsker at deltage i, og hvem der deltager.

Ombudsmanden sørger for praktisk at forberede, tilrettelægge og afslutte de enkelte tilsynsbesøg. Desuden sørger ombudsmanden for i passende omfang at afrapportere om tilsynsbesøgene over for bl.a. Folketinget og relevante internationale organer, herunder i den årlige beretning om ombudsmandens virksomhed. Ombudsmanden inddrager og hører i relevant omfang institutterne vedrørende det praktiske arbejde.

4.2. Deltagere i tilsynsbesøg

Personer fra DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder, der deltager i tilsynsbesøg, bidrager med deres egen faglige og saglige ekspertise og virker i den egenskab hos Folketingets Ombudsmand.

Materiale og oplysninger, som disse personer modtager i deres virke hos ombudsmanden, holdes adskilt fra deres øvrige aktiviteter og må ikke udleveres

til eller deles med de bagvedliggende institutter eller i øvrigt til udenforstående.

Personerne har pligt til at iagttage persondataloven, herunder lovens bestemmelser om behandlingssikkerhed.

Personer, der virker hos ombudsmanden, har tavshedspligt.

Ombudsmanden indhenter efter samtykke oplysninger fra Kriminalregisteret og PET om dem, der virker hos ham, herunder personer fra DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder, der deltager i tilsynsbesøg.

5. Udtalelser om lovgivning

Institut for Menneskerettigheder udtaler sig om lovforslag på grundlag af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

DIGNITY udtaler sig som almindelig høringspart om lovforslag.

Folketingets Ombudsmand afgiver ikke hørings svar om lovforslag, medmindre forslaget berører ombudsmandens egne forhold.

Bliver ombudsmanden som led i sin virksomhed opmærksom på mangler ved gældende lovgivning, giver han efter lov om Folketingets Ombudsmand Folketinget og ministeren meddelelse om det.

6. Nyheder og presse

Folketingets Ombudsmand offentliggør nyheder og udtaler sig som national forebyggende mekanisme.

DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder udtaler sig på egne vegne om deres deltagelse i OPCAT-arbejdet.

Kommunikationsmedarbejderen hos Folketingets Ombudsmand orienterer så vidt muligt på forhånd kommunikationsmedarbejderne hos DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder om nyheder, som ombudsmanden offentliggør om tilsynsbesøg.

7. Tilsynsmanualen og evaluering

Ombudsmanden har i samarbejde med DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder udarbejdet Folketingets Ombudsmands manual om tilsynsbesøg, som indeholder retningslinjer om OPCAT-tilsynsvirksomheden.

Parterne tager med jævne mellemrum og som minimum hvert 4. år stilling til, om denne aftale og tilsynsmanualen skal evalueres.

8. Ikrafttræden

Denne aftale træder sammen med tilsynsmanualen i kraft den 1. januar 2017.

Aftalen erstatter notatet "Grundlaget for OPCAT-virksomheden, herunder samarbejdet mellem Folketingets Ombudsmand, Rehabiliterings- og Forskningscenteret for Torturofre og Det Danske Institut for Menneskerettigheder".

Manualen erstatter "Rapport om Folketingets Ombudsmands tilsynsbesøg".

 4/1-2017

Dato / DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur

4/1-2017

Dato / Institut for Menneskerettigheder

3/1-17

Dato / Folketingets Ombudsmand